

Ivan Macut
KRATKE PROPOVIJEDI

16. NEDJELJA KROZ GODINU PUSTITE NEK OBOJE RASTE DO ŽETVE

227

Služba Božja 2 | 14.

Vjerojatno jedno od najtežih, ali i najčešće spominjanih pitanja, a pogotovo kada se želi diskreditirati vjeru u Boga, glasi: ako Bog postoji, zašto dopušta zlo u svijetu? Kao vjernici, ako se nama postavi to pitanje, znamo se naći u nedoumici i teško možemo ponuditi donekle razuman odgovor na ovo vrlo teško pitanje. Osim toga, ovo pitanje muči i same vjernike. Nije potrebno biti nevjernik da bi se pitalo zašto Bog, ako je doista dobar, dopušta zlo u svijetu? U današnjem evanđeoskom ulomku po Mateju, istina, Isus ne govori izričito o problemu zla u svijetu, ali, vrlo slično, govori o sinovima Zloga ili o zlim ljudima. Zato je potrebno u svjetlu evanđeoskog govora pokušati pronaći barem donekle zadovoljavajući odgovor i na pitanje zla u svijetu.

Isus u evanđelju po Mateju, ali i u drugim evanđeoskim izvještajima, često upotrebljava govor u prispodobama kako bi ljudima objasnio stvarnost kraljevstva Božjega. Prispodobe su način na koji je Isus u slikama iz svagdanjega ondašnjeg života ljudima pokušavao približiti otajstvo nebeskog Božjeg kraljevstva, a koje svoj početak ima već ovdje na zemlji i to na poseban način u osobi Isusa Krista. Budući da je riječ o otajstvu, nije ni moguće u potpunosti objasniti niti opisati tu stvarnost; uvijek ostaje barem jedan dio koji nije moguće dovoljno približiti da bi se u potpunosti razotkrilo jer bi, u suprotnome, prestalo biti otajstvo i ne bi nam više ni trebala vjera da ga prihvatimo i po njemu živimo.

Isus nam u prispodobama o kraljevstvu nebeskom, a koje smo čuli u današnjem evanđelju po Mateju, govori i o tome odakle zli ljudi u svijetu, jer, budući da je Bog dobar i stvorio je

samo dobro, pa i čovjeka, onda zlo i zli ljudi moraju imati jedan drugi izvor, a on je, kako kaže Isus: đavao. Naime, Isus jasno povezuje đavla i zle ljude u svijetu te, možemo, također, reći i samo zlo u svijetu potječe od Zloga. U prispodobi Isus govori o sjemenu i kukolju: *Gospodaru, nisi li ti dobro sjeme posijao na svojoj njivi? Odakle onda kukolj? On im odgovori: Neprijatelj čovjek to učini*, a u svom tumačenju ove prispodobe učenicima Isus jasno kaže: *Sijač dobroga sjemena jest Sin Čovječji. Njiva je svijet. Dobro sjeme sinovi su Kraljevstva, a kukolj sinovi Zloga. Neprijatelj koji ga posija jest đavao*. Dakle, nije Bog stvorio zlo niti Zloga, nego se đavao u početku odmetnuo od Boga, tj. htio je biti kao Bog, te je pao i sagriješio i od tada, kako nas uči Sveto pismo, traži one koje će zvesti i udaljiti od Boga. Možemo zaključiti kako nas Isus uči da i zlo i zli ljudi potječu od Zloga.

Međutim, potrebno se upitati: zašto Bog dopušta da Sotona i zlo postoji na ovome svijetu? S jedne strane, treba reći kako je to otajstvo te nikada nećemo u potpunosti moći shvatiti tajnu Božjeg djelovanja i plana s ovim svijetom, ali, s druge strane, Isus nas, također, u današnjem evanđeoskom ulomku uči o tome kako ne pripada čovjeku da sam određuje i sam sudi onima koji su zli. Naime, Matej piše: *Nato mu sluge kažu: 'Hoćeš li, dakle, da odemo pa da ga pokupimo?'* A on reče: *'Ne! Da ne biste sabirući kukolj iščupali zajedno s njim i pšenicu. Pustite nek oboje raste do žetve.'*

Isus nas želi poučiti kako mi nismo oni koji trebaju suditi i osuđivati druge ljude pa ni one za koje smatramo da su zli. Isus tim riječima želi zapravo reći kako smo mi ljudi nesavršeni i naša su mjerila ljudska i moguće je da pogriješimo te da u svom prosuđivanju osudimo krive ljude, tj. one koji nisu zli, iako se možda takvi nama u sadašnjem trenutku čine. Koliko god nam se to činilo teško i koliko god mi htjeli da Bog djeluje po našoj pravdi i našim mjerilima, ipak, potrebno je slijediti nauk evanđelja i biti strpljiv i poslušan Božjoj riječi. Isus jasno kaže: *Žetva je svršetak svijeta, a žeteoci anđeli. Kao što se kukolj sabire i ognjem sažiže, tako će biti na svršetku svijeta. Sin će Čovječji poslati svoje anđele da pokupe iz njegova kraljevstva sve zavodnike i bezakonike i bace ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi. Tada će pravednici zasjati poput sunca u kraljevstvu Oca svojega*. Potrebno je biti strpljiv i pričekati kraj ovoga svijeta te će onda, a to je i jedino pravedno, onaj koji ispravno vidi ljudska srca i namisli njihove, prosuditi tko je žito, a tko kukolj

te će sukladno Božjem sudu, otići na mjesto koje im i pripada: jedni u peć ognjenu, kako kaže Isus, ili u pakao, a drugi u Kraljevstvo Božje.

Na nama je da se u ovozemaljskom životu trudimo koliko god više možemo da budemo sinovi svjetla i da izvršavamo Božje zapovijedi te da budemo dobro sjeme koje je Bog posijao na ovu zemlju. Nemojmo se opterećivati onim što, na koncu, pripada samo Bogu, a to je suditi i osuđivati druge. Kada upadnemo u napast da druge osuđujemo i zazivamo Božju kaznu s neba, prisjetimo se upravo današnjih Isusovih riječi koje kažu da je moguće da griješimo i da zapravo čupamo žito, a ne kukolj. Nije na nama da budemo žeteoci, nego na nama je da budemo marljivi radnici u Božjem vinogradu, a on je pravedni i milosrdni Gospodar koji će svakome dati plaću po njegovim zaslugama i po svom velikom milosrđu. Trudimo se i širimo kraljevstvo Božje na zemlji, a sud prepustimo Bogu i njegovu sinu Isusu Kristu. Amen.

17. NEDJELJA KROZ GODINU BOG U SVEMU NA DOBRO SURADUJE S ONIMA KOJI GA LJUBE

Braćo i sestre, cjelokupno Sveto pismo, na neki je način, zapravo dijalog-razgovor između Boga i čovjeka. Od samog postanka Bog čovjeku nudi svoju ruku kao ravnopravnom partneru te ga vodi kroz ovaj život prema vječnom životu. S druge strane, čovjek je bio onaj koji je često prekidao i narušavao savez s Bogom. Na koncu, Bog nam je u Isusu Kristu na konačan način pružio svoju ruku, objavio samoga sebe te zajedno s nama, u povijesti, korača prema vечноj domovini.

Sv. Pavao u drugom svetopisamskom čitanju u *Poslanici Rimljanima* kaže kako: *Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube* (Rim 8, 28). Potrebno se, stoga, upitati što to konkretno znači da Bog surađuje s onima koji ga ljube? Na prvom mjestu, potrebno je reći kako je pojam *oni koji ga ljube* širi od nas kršćana te obuhvaća i one koji nisu kršteni. Naime, Bog surađuje sa svakim čovjekom koji ga, na ovaj ili onaj način, u iskrenosti srca traži jer, kako nam svjedoči pisac *Prve poslanice Timoteju*: *Bog želi da se svi ljudi spase* (1 Tim 2,4), a nema spasenja bez Boga, tj. bez – Isusa Krista – koji nam je

svojom smrću na križu i uskrsnućem darovao spasenje. Isus Krist otkupio je svakoga čovjeka te svi se ljudi, iako to mnogi i ne znaju i nisu toga ni svjesni, spašavaju upravo po mucu i križu Kristovu. Dakle, Bog i skrovito i po njihovim religijskim tradicijama surađuje s njima u njihovu iskrenom traženju puta prema nebu i u njega ih i dovodi. Oni ljube Boga slušajući glas savjesti koji je u njima te djelujući po njoj u svom svakidašnjem životu; tražeći i čineći dobro bratu čovjeku. Međutim, kada je riječ o *onima koji ga ljube*, tu posebno mjesto zauzimaju kršćani. Kršćani su oni kojima se Bog na poseban način objavio u svome sinu Isusu Kristu te smo mi oni koji smo ga pozvani svim srcem i dušom ljubiti.

Što znači ljubiti Boga? Vjerujem da postoji mnogo odgovora. Tako nam današnji Psalam 119 nudi odgovor. Ljubiti Boga, možemo reći, znači: *ljubiti njegove zapovijedi i hoditi po odredbama njegovim* (Ps 119). Božji je zakon potrebno staviti na prvo mjesto i to ispred dobara ovoga svijeta: *Draži mi je zakon usta tvojih no tisuće zlatnika i srebrnika* (Ps 119), pjeva starozavjetni psalmist. Možemo, dakle, reći kako ljubiti Boga, zapravo, znači izvršavati Božje zapovijedi. Isus je na jednom mjestu u evanđelju rekao kako: *Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!', nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima* (Mt 7, 21) ili na jednom drugom mjestu: *Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla* (Iv 4, 34). Pozvani smo po uzoru na Isusa Krista ljubiti Boga, tj. vršiti volju Božju koja je na poseban način izražena u osobi Isusa Krista i u Božjim zapovijedima.

Nadalje, sv. Pavao kaže kako *Bog u svemu na dobro surađuje...* Istina je da imamo iskustvo neuslišanih molitava te da katkad i osjećamo da nas Bog i ne čuje. Ipak, pozvani smo vjerovati u istinitost Svetoga pisma te je potrebno učiniti napor kako bismo shvatili o čemu sv. Pavao govori. Naime, Bog surađuje s nama, ali trebamo pitati jesmo li mi oni koji smo spremni svoje odluke preispitati u svjetlu Božje riječi. Tražimo li od Boga da samo podržava naše odluke i planove ili od Boga tražimo i savjet i rasvjetljenje te, kako nam svjedoči današnje prvo čitanje iz *Prve knjige o Kraljevima*, tražimo li od Boga *pronicao srce* da možemo *razlikovati dobro od zla*. Doista, katkad se ponašamo poput pogana, kako kaže Isus na jednom mjestu u evanđelju: *Kad molite, ne blebećite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba*

i prije negoli ga zaištete (Mt 6, 7-8) te Isus zaključuje riječima: *Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati* (Mt 6,33). Kada bismo doista shvatili veličinu i važnost Kraljevstva Božjega, a o tome Isus govori u današnjem evanđelju, onda bismo doista sve naše molitve i sav naš napor usmjerili upravo u širenju toga Kraljevstva. Da bismo to shvatili, potrebno je da od Boga, poput Salomona, zatražimo ne bogatstvo, ne zdravlje, ne posao itd., nego pronicavo ili mudro srce. Sve je ovo potrebno (i zdravlje i posao i novac), ali u odnosu na Boga i u odnosu na Kraljevstvo Božje, sve to dolazi na drugo mjesto, kao što to vrlo lijepo kaže Isus u svojim prispodobama o Kraljevstvu Božjem: *Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu* (Mt 13, 44). Dakle, ako vjernik otkrije vrijednost tog Kraljevstva, onda će sve drugo podrediti da bi se njega i domogao. Naime, prodat će sve kako bi ušao u Kraljevstvo Božje ili, možemo reći, stavit će sve na drugo mjesto ili sve ima manju vrijednost u odnosu na Boga i njegove zakone koje je potrebno živjeti i širiti ovdje na zemlji.

Zato danas molimo od Gospodina mudro i pronicavo srce da uvijek u svom životu možemo jasno razlikovati dobro od zla i da se uvijek možemo, a pogotovo u trenutcima poteškoća i kriza, odlučiti za dobro i za Boga, tj. za njegovo Kraljevstvo ovdje na zemlji. Ako budemo izgrađivali i trudili se oko širenja Božjeg kraljevstva na zemlji, onda ćemo doći i u nebesko kraljevstvo koje svoj početak ima već ovdje na zemlji. Amen.

18. NEDJELJA KROZ GODINU TKO ĆE NAS RASTAVITI OD LJUBAVI KRISTOVE?

Braćo i sestre, sv. Pavao u *Poslanici Rimljanima*, postavlja jedno vrlo važno pitanje koje bi trebalo nas vjernike pratiti svakodnevno u našem vjerničkom životu, a to pitanje glasi: *Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?* Možda nam se pitanje čini pomalo neobično, ali ako dublje promislimo o njemu, onda ćemo vidjeti da je doista pitanje ne samo na svom mjestu, nego je, također, potrebno i iskreno na njega odgovoriti kako bismo mogli napredovati u našem nasljedovanju Krista.

Vrijeme i prostor u kojem živimo, na našu sreću, nije obilježeno javnim progonstvima kršćana. Ipak, postoje i danas

u XXI. stoljeću krajevi svijeta u kojima se ljudi progone i ubijaju samo zato što su vjernici i što su Kristovi sljedbenici. Na nama je da molimo bilo za progonitelje, bilo za žrtve progona. Međutim, potrebno se upitati što nam drugo svetopisamsko čitanje iz *Poslanice Rimljanima* govori i koja nam pitanja postavlja da na njih odgovorimo?

Na provome mjestu, potrebno je reći da i danas kršćani nisu oslobođeni te napasti baš kao što su i kršćani prvih stoljeća bili progonjeni i napastovani da napuste svoju vjeru. Ona će trajno biti prisutna u ovome svijetu. Možda su danas napasti drugačije, ali svrha je ista: napustiti Krista i njegovu Crkvu. Koje su to prijetnje ili koje su to sile koje bi nas htjele rastaviti od ljubavi Kristove? Na prvo mjesto možemo staviti relativizam, a koji kaže kako ne postoje vječne istine, ne postoji grijeh, ne postoji pakao i raj, nego je sve relativno. Nažalost, mnogi kršćani upadaju i nasjedaju na ovu napast i olako dopuštaju da ih se zavede i odvede od Krista i njegova učenja. Ako ne postoji vječna istina, onda je ludost da čovjek svoj život stavi u službu nekakvih istina koje su relativne; ako Krist nije spasitelj, onda je ludost da čovjek posveti svoj život i da ide za njim jer postoje i drugi „spasitelji“ koji su isto vrijedni kao i Isus. Možemo navesti još mnogo primjera, ali je važno da shvatimo da postoje, kako kaže sv. Pavao, sile koje žele poljuljati čovjekovo uvjerenje i vjeru u Krista i njegovo evanđelje. Ako u tome uspiju, onda su nas uspeli i rastaviti od Krista i Božje ljubavi.

Uz relativizam, danas je velika napast i prijetnja za otpad od vjere bjesomučni napadi na Crkvu, na Petrove nasljednike, na biskupe i svećenike diljem svijeta. Naime, pokušava se ljudima „dokazati“ kako oni koji bi trebali biti moralni i duhovni autoriteti, to nisu. Potrebno je reći da, nažalost, i u Crkvi ima onih koji su se teško ogriješili o Božje zakone, ali nikako se ne može poopćavati stvari i dopustiti da nas uvjere kako su svi takvi. Papa Benedikt XVI. i papa Franjo jasno su i javno osudili i tražili oprostjenje za sve oblike zlostavljanja i traže da se protiv svih oblika zlostavljanja javno bori. Crkva je uvijek bila uz one koji su bili potlačeni, građani drugoga reda, koji su patili, itd. Dakle, ovo je samo još jedan od napada Zloga koji ne voli Crkvu te se služi svim sredstvima ne bi li je barem malo uzdrmao u njezinu zadatku, a on glasi: naviještati Krista svijetu. I među dvanaesticom Kristovih apostola bilo je i nevjernih, i sumnjivih, jedan ga je izdao, ostali pobjegli. Ipak, Krist se

nije odrekao Crkve, nego ju je svojim Duhom učvrstio i rekao kako je vrata paklena neće nadvladati. Zato se ni mi danas ne smijemo dati zavesti da povjerujemo kako Crkva nije Božje nego samo ljudsko djelo. Kao članovi Crkve potrebno je da molitvom i osobnim napredovanjem na duhovnom putu, doprinosimo svetosti Crkve i da u nju vjerujemo, kao što to i izgovaramo u Vjeronanju: vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu.

Ljudi su danas gladni duhovne hrane više nego ovozemaljske. Možda se pitamo što učiniti; možda očajavamo i opravdavamo se da mi tu ne možemo ništa učiniti ili smo poput Isusovih učenika iz današnjeg evanđelja koji kažu da nemaju skoro pa ništa hrane i ne mogu nahraniti mnoštvo. Možda se bojimo i smatramo kako su naše mogućnosti daleko skromnije od potreba današnjeg svijeta i današnjih kršćana. Isus nas uči da je potrebno na prvom mjestu imati vjeru u Boga koji je s nama. Bog umnožava naš trud i napor te ako doista i vjerujemo u njega, onda će, da se poslužim evanđeoskim govorom, i pet kruhova i dvije ribe biti sasvim dovoljno da nahranimo pet tisuća muškaraca, osim žena i djece i još će i preteći. Kaže nam evanđelist Matej da su svi jeli i nasitili se. Doista, ako vjerujemo da je Bog s nama kada ga naviještamo, kada, zapravo, u svom svakidašnjem životu živimo vjeru u malim stvarima, onda će Bog i to naše malo umnožiti da bude sasvim dosta da drugima ponudimo dovoljno hrane da ne gladuju i ne idu lažnim prorocima i učiteljima koji će ih samo zavesti i odvesti od Boga, tj. rastaviti će ih od ljubavi Božje.

Zato, na Pavlovo pitanje: *Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?* trebamo kao Kristovi učenici jasno i hrabro odgovoriti: Nitko! jer Krist je naš put, naša istina i naš život i spremni smo unatoč svim napastima i nevoljama na koje nailazimo u ovome svijetu, vjerno služiti i nasljedovati Krista i to u njegovoj Crkvi koju je on osnovao i u kojoj on kraljuje. Amen.

19. NEDJELJA KROZ GODINU ZAPOVJEDI MI DA DOĐEM K TEBI PO VODI!

Današnji evanđeoski ulomak nastavak je evanđelja od prošle nedjelje te vidimo što se događa s učenicima i Isusom nakon što je Gospodin Isus čudesno nahranio mnoštvo ljudi u tom pustom kraju. Isus, s jedne strane, kako nam svjedoči

evanđelist Matej: *odmah prisili učenike da uđu u lađu i da se prebace prijeko*. Razlog ove prisile nalazimo u nastavku Matejeva govora kada sv. Matej kaže: *dok on otpusti mnoštvo. A pošto otpusti mnoštvo, uziđe na goru, nasamo, da se pomoli*. Mogli bismo reći kako je ovaj evanđeoski događaj na neki način i slika te možemo iz njega izvući jedno dublje značenje od onog koje nam sami tekst na prvi pogled daje. Naime, lađa je zapravo slika Crkve i Kristovih učenika. Ta lađa plovi u ovome svijetu te se već, s jedne strane, *mnogo stadija bila otisnula od kraja*, ali, s druge strane, ona je ujedno i *šibana valovima*. Dakle, riječ je o Crkvi koja kroz stoljeća plovi kroz povijest ovoga svijeta te nikada, pa ni danas, nije imala mirno utočište ili luku u koju se može skloniti. Razlog je tomu činjenica da Crkva, iako postoji u ovome svijetu, a isto tako i učenici, kako sam Krist kaže, *žive u svijetu, ali nisu od ovoga svijeta*, nije od ovoga svijeta, tj. Crkva naviješta i živi vrednote kraljevstva nebeskoga koje je, istina, već prisutno na zemlji, ali samo u maloj mjeri, dok nas punina očekuje na nebesima.

Evandelist Matej kaže kako: *Isus uziđe na goru, nasamo, da se pomoli. Uvečer bijaše ondje sam*. Ako nastavimo razmišljati i tražiti dublji smisao teksta, možemo onda prihvatiti i reći kako je ovo slika Crkve koja plovi kroz nemirno more svijeta, dok Gospodin negdje daleko, na osami moli, tj. kao da Gospodin nije prisutan u Crkvi dok se ona bori s protivštinama ovoga svijeta. Često i mi sami znamo tražiti Gospodina, vapiti i zazivati, ali nam se čini kao da Gospodin spava, tj. da nas ne čuje, da nije prisutan. Nastavak Matejeva evanđelja svjedoči nam da Gospodin vidi nevolje svoje Crkve te joj ide u susret: *O četvrtoj noćnoj straži dođe on k njima hodeći po moru*. Gospodina nikakve nevolje i progonstva ovoga svijeta ne mogu spriječiti da priđe svojoj lađi. On je s njom iako se nama možda čini da je odsutan. Ova nas slika može utješiti i dati nam sigurnost da koliko god se nama činilo da je Crkva katkad napuštena i od samog Gospodina, to je samo naš privid i slabost: Gospodin je uvijek tu i on nas gleda i prati te, naravno, dolazi nam u susret. Može se, također, dogoditi da učenici od svojega straha odmah ne prepoznaju Gospodina: *A učenici ugledavši ga kako hodi po moru, prestrašeni rekoše: »Utvvara!«, međutim, Gospodin shvaća našu slabost i hrabri nas riječima: Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!*

Nastavak Matejeva evanđelja vrlo je zanimljiv. Naime, kaže nam sv. Matej kako je Petar stao pred učenike i u ime svih tražio

znak ili čudo: *Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi da dođem k tebi po vodi*, te mu Gospodin reče: *Dođi*. Doista, braćo i sestre, Krist prihvaća i razumije naše sumnje i poteškoće. Gospodin nije napao Petra kako se usuđuje tražiti čudo; ne napada učenike što se boje, nego Krist, kao naš prijatelj i brat, pruža nam ruku i kaže: *dođi!* Hodaj po uzburkanom moru. Ovo je slika kojom nam evanđelist Matej poručuje kako unatoč svim problemima i poteškoćama na koje ćemo kao Kristovi učenici i kao Crkva naići, Krist nam pruža ruku i kaže nam da hrabro hodimo u ovome svijetu jer on je tu; unatoč svemu trebamo slušati Kristov glas i hoditi prema njemu. Međutim, budući da smo samo ljudi i ranjeni smo istočnim grijehom, u nama postoji trajna sumnja i strah, a povećavaju ih vjetrovi i oluje u ovome svijetu. Zato nas ne treba čuditi što Petar kada je sišao s lađe i pošao ususret Gospodinu: *spazi vjetar, poplaši se, počne tonuti te krikne: 'Gospodine, spasi me!'* Gospodin: *odmah pruži ruku, dohvati ga i kaže mu: 'Malovjerni, zašto si posumnjao?'* Možemo primijetiti kako je Krist sada oštriji prema Petru. Naime, Petar sumnja u Kristovu snagu da neće potonuti; Petar se boji ovoga svijeta i njegovih napada. Međutim, braćo i sestre, Krist je blizu, on nas zove i pruža nam ruku spasenja. Potrebno je imati vjeru da nas Bog zove i da je on blizu pa i onda kada nam se čini da je daleko. Krist čuje naše molitve i vapaje i pita nas svaki put ove riječi koje je izrekao Petru onda kada smo razočarani i kada ne vjerujemo da će nas uslišati.

Kraj današnjeg evanđelja svjedoči nam da je Krist jači od ovoga svijeta: *Kad uđoše u lađu, utihnu vjetar*. Doista, nikakvi vjetrovi ovoga svijeta ne mogu prevrnuti Kristovu lađu, nikakvi vjetrovi ne mogu pobijediti Krista jer Krist je Gospodar ovoga svijeta, on upravlja njime i vodi ovaj svijet prema njegovu konačnom preobraženju u Posljednji dan. Na nama je, braćo i sestre, da razmatrajući o ovim događajima o kojima nam evanđelisti svjedoče, poput prvih Isusovih učenika, iskreno i u vjeri izrekne jedine istinite riječi o tome tko je bio i jest Isus Krist te da mu se u duhu i istini poklonimo jer: *Uistinu, ti si Sin Božji!* Amen.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE -
BLAGOSLOVLJENA TI MEĐU ŽENAMA
I BLAGOSLOVLJEN PLOD UTROBE TVOJE!

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije ili Velika Gospa slavi se 15. kolovoza te izražava našu vjeru da je Blažena Djevica Marija dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu. Ovo vjerovanje u Crkvi je prisutno već od samih početaka kršćanstva, ali kao službena dogma proglašeno je i svim vjernicima stavljeno kao obvezno za vjerovanje u prošlom stoljeću, točnije 1. studenoga 1950. god. Papa Pio XII. u svojoj buli kojom je proglasio ovu dogmu jasno između ostaloga kaže: *Napokon je Bezgrješna Djevica, sačuvana čista od svake ljage istočnoga grijeha, ispunivši tijekom zemaljskog života, s dušom i tijelom bila uznesena u nebesku slavu.*

236

Koji je, dakle, sadržaj te Marijanske dogme? Ta dogma govori o tome kako je Blaženu Djevicu Mariju zbog predviđenih zasluga svoga Sina Isusa Krista, Bog na koncu njezina ovozemaljskog proputovanja dušom i tijelom uznio na nebo. Nadalje, potrebno je istaknuti kako ovo Marijino uznesenje dušom i tijelom na nebo ne znači ujedno i njezino uskrsnuće jer prema našoj vjeri jedino je Krist uskrsnuo, a svi ostali uskrsnut će na Posljednji dan kada Krist ponovno dođe.

To Božje djelo Marijina uznesenja dušom i tijelom na nebo, možemo reći, zapravo je kruna svega onoga što je Marija doživjela u svom ovozemaljskom životu jer, kao što znamo, Bog ju je obdario mnogim milostima, ali te milosti nisu bile bez Marijine aktivne suradnje, tj. nije Marija samo primala Božje milosti i bila pasivna nego je aktivno i odgovorila i prihvatila Božju milost i ponudu spasenja za čitavi svijet, ali i sama kao vjernica rasla u vjeri, trudila se iz dana u dan vršiti volju Božju i činila sve kako bi što više svojim životom ugodila Bogu. Zbog svega onoga što je Bog po Mariji učinio za ovaj svijet, te zbog Marijine ponizne vjere i trajne spremnosti da se odazove Božjem planu spasenja i zbog toga što je trajno s njim surađivala, Bog ju je nagradio konačnom nagradom: bila je uznesena u nebo.

Koja je poruka ove svetkovine? Poruka zasigurno ima više, ali vjerujem da u ovom svijetu u kojem se tijelo sve manje i manje cijeni, tj. u kulturi u kojoj tijelo služi samo za zabavu, za zadovoljavanje svojih potreba te na kraju više i nema nekakve dublje vrijednosti, kršćani bi gledajući upravo u primjer Blažene

Djevice Marije i dogmatsku istinu vjere da je ona dušom, ali i tijelom uznesena u nebo, trebali više cijeliti tijelo jer je, na koncu, tijelo stožer našega spasenja, kako nas Crkva uči. Doista, nema spasenja bez tijela jer i Krist se utjelovio kako bi nam preko svoga tijela, muke, smrti i uskrsnuća osigurao vječnu radost na nebesima, te nam je, uostalom, ostavio i svoje tijelo za duhovnu hranu. Vidimo koliko je tijelo važno u našoj vjeri i upravo zbog toga u ovoj kulturi koja više ne cijeni tijelo nego ga promatra samo kao sredstvo za postizanje užitaka, mi tijelu trebamo pokušati vratiti ono dostojanstvo koje mu i doliči. Ako je sami Božji Sin odlučio sići na zemlju i utjeloviti se, vjerujem da nam upravo ta činjenica mora biti i više nego dovoljna koja govori u prilog da je tijelo nešto sveto. Na koncu, naše je tijelo hram Duha Svetoga i kao takvo ono je sveto i nepovredivo i nikada se ne bi smjelo dogoditi da vjernici sa svojim tijelom postupaju kao s nečim što je bezvrijedno.

U kršćanstvu tijelo je toliko vrijedno da je Bog htio imati tijelo ovdje na zemlji. Zato ponajprije radimo na sebi i posvjestimo si da je naše tijelo doista sveto i dar Božji i da je potrebno tijelo čuvati, ali, isto tako, potrebno se čuvati i druge krajnosti, a ona glasi da se tijelo idealizira i podiže na pijedestal božanstva, kao što to čini suvremena kultura uživanja. U suvremenoj kulturi tijelo je, s jedne strane, uzdignuto na pijedestal jer se njim može uživati, dok je, s druge strane, potpuno bezvrijedno i kad više ne služi, može ga se odbaciti, ubiti, pogaziti. Za nas kršćane tijelo predstavlja doista vrijednost i budući da je ono hram Duha Svetoga, moramo ga čuvati i brinuti se za njega te će upravo ovo tijelo koje mi jesmo, na koncu u Posljednji dan na zvuk trublje uskrsnuti na život vječni. To je naša vjera i mi kao kršćani u vjerovanju čvrsto vjerujemo i ispovijedamo: vjerujem u uskrsnuće tijela.

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije doista nam je dobra prigoda da još jednom promislimo na koji se način mi odnosimo prema svom tijelu, kako se odnosimo prema tijelima naših bližnjih. Promatramo li druge samo kao objekte, kao izvore naših užitaka ili u drugima promatramo doista sliku Božju i poštujemo njihova tijela i ne oskrvnjujemo ih jer u njima prebiva Duh Sveti? Doista, ovo je trajni zadatak za svakoga vjernika i na nama je da pročišćavamo svoj pogled, svoje misli i svoja djela.

Na sve napasti koje na nas udaraju, odgovorimo još snažnijom molitvom, postom i dobrim djelima kako bismo

sačuvali i svoje, ali i tijela drugih oko nas te kako bismo čiste duše i čistoga tijela jednom mogli stati pred Gospodina i njegovu i našu Majku Mariju. Marija dušom i tijelom uznesena na nebo, čeka nas u slavi kod svoga Sina i raduje se našem ulasku u nebo gdje ćemo zajedno sa svima svetima u svu vječnost hvaliti i slaviti Boga koji je i sam uzeo tijelo i preko tijela otkupio čitavo čovječanstvo. Amen.

20. NEDJELJA KROZ GODINU O ŽENO! VELIKA JE VJERA TVOJA!

238

Možda smo se kao vjernici katkad upitali na koji se način oni koji nisu kršćani nego pripadnici drugih religija ili čak oni koji ni u što ne vjeruju, spašavaju? Osim toga, možda smo katkad razmišljali kako je Bog na koncu i nepravedan jer, ako se spašavaju samo oni koji vjeruju u Krista, dakle, kršćani, kako Bog može dopustiti da drugi, oni koji nisu kršćani, propadnu, pogotovo zbog toga što možda uopće nisu ni krivi što nisu kršćani te možda nikada nisu ni čuli za Krista i njegovu Radosnu vijest spasenja. Vjerujem kako su sve ovo pitanja koja smo katkad bilo sami sebi, bilo u društvu komentirali i raspravljali i tražili ispravne odgovore.

Današnja nam svetopisamska čitanja izlaze u susret i nude nam, barem donekle, odgovor što se događa s onima koji ne vjeruju u Krista i na koji se način oni spašavaju. Naime, u današnjem evanđeoskom ulomku nailazimo na jedan potresan događaj. Evanđelist Matej svjedoči i piše kako je neka žena Kanaanka išla za Isusom i vikala: *Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov! Kći mi je teško opsjednuta!* Isus joj, kako nam dalje svjedoči sv. Matej, *ne uzvрати ni riječi*. Čak su i učenici morali intervenirati i pitati Isusa, kao oni koji su mu najbliže, zašto joj ne udovolji i pomogne. Učenici kažu: *Udovolji joj jer više za nama*. Možemo reći kako su učenici pristupili Isusu jer im je bilo neugodno da neka žena ide i više za njima dok oni prolaze kroz to mjesto. Učenici je se žele riješiti, a to je moguće jedino na način da joj se Isus obrati i pomogne njezinoj kćeri, odnosno ispuni njezinu molbu. Možda nas pomalo i iznenađuje ova Isusova tvrdoća srca da nije odmah izišao ususret ili barem nešto odgovorio ovoj ženi strankinji jer Isus je svima pomagao i

mnoštvo je ozdravljao. Međutim, kako ćemo vidjeti kasnije, sve je to dio Isusove pedagogije i pristupa ljudima.

Zanimljivo je primijetiti kako žena pažljivo sluša razgovor Isusa i učenika dok im on objašnjava zašto joj ne može pomoći. Naime, Isus im je rekao: *Poslan sam samo k izgubljenim ovcama doma Izraelova*. U tom trenutku učenici iščezavaju sa scene i nastupa žena. Učenici nisu ništa Isusu odgovorili na ovu tvrdnju. Možda učenici i nisu imali nešto reći Isusu, ali žena čija je kći u velikoj potrebi, usuđuje se pristupiti Isusu i razgovarati s njime. Zanimljivo je još primijetiti da, kako nam svjedoči evanđelist Matej, žena iako strankinja svojim poklonom do zemlje iskazuje Isusu čast kao Učitelju i onome koji je Božji čovjek. U tom se činu i njezinim riječima očituje njezina duboka poniznost i poštovanje prema onome s kim razgovara i od koga traži pomoć. Žena se Isusu obraća vrlo jednostavnim riječima, kao što to samo majke mogu, i kaže mu: *Gospodine, pomози mi!* Isus je opet odbija, ali sada joj kaže razlog odbijanja: *Ne priliči uzeti kruh djeci i baciti ga psićima*. Isus se opet u svom govoru služi usporedbama, ali žena koja je bila sigurno vođena Božjim duhom, poput najvećeg mudraca odgovara Isusu: *Da, Gospodine! Ali psići jedu od mrvica što padaju sa stola njihovih gospodara!* Nakon ovih ženinih riječi Isus je uslišava i njezina kćer ozdravlja: *O ženo! Velika je vjera tvoja! Neka ti bude kako želiš. I ozdravi joj kći toga časa.*

U ovom dramatičnom evanđeoskom izvještaju nailazimo na Isusove i ženine riječi koje nam govore što se događa s onima koji ne vjeruju u Krista, tj. koji nisu kršćani. Naime, možemo reći kako Isus one kojima je poslan uspoređuje s djecom, a svi su ostali psići. Dakle, iz evanđelja jasno proizlazi kako je Isus poslan i jednima i drugima. Isus ne odbacuje riječi ove žene kada kaže da se i psići nasite od mrvica što padaju sa stola njihovih gospodara. Božja riječ i njegovo spasenja dopire do svih ljudi, ali oni kojima je Isus poslan imaju puninu, Bog im se u Isusu Kristu na konačan način objavio. Ostali, tj. oni koji ne vjeruju u njega, dobivaju samo mrvice, ali i one su sasvim dovoljne da oni koji ih jedu, budu siti, tj. spašeni. Oni koji nisu čuli za Krista i koji u njega ne vjeruju spašavaju se ako slijede unutarjni glas savjesti koji je Božji glas u svakome čovjeku te ako čine dobra djela.

Možemo reći kako je ovo doista neobičan evanđeoski izvještaj, ali isto tako i poučan jer Bog čuje molitve i onih koji nisu kršćani, npr. pripadnika drugih religija i, što je još važnije,

uslišava ih i prati ih na njihovu životnom putu. Dakle, Bog je spasitelj svih i Bog želi da se svi ljudi spase, kako nam svjedoči Sveto pismo. Na nama je da, poput ove žene iz evanđelja, molimo Gospodina i radimo ne samo na svom osobnom, spasenju, nego i na spasenju drugih ljudi. Na nama je, također, da radimo na širenju kraljevstva Božjega i propovijedamo drugima Radosnu vijest spasenja. Bog je onaj koji se brine i za one do kojih naša riječ i navještaj nisu doprli ili mu se opiru. Nikada ne možemo do kraja spoznati Božji plan i ne možemo nikada dokraja odgovoriti na pitanje zašto se Krist nije objavio u svim religijama i objavio im pravoga Boga. Možemo se samo tješiti i vjerovati riječima sv. Pavla iz današnjeg drugog čitanja iz *Poslanice Rimljanima* kada kaže: *Bog je sve zatvorio u neposlušnost da se svima smiluje.* Neka Gospodin Bog koji je sve stvorio i koji je po svome sinu Isusu Kristu sve otkupio, na koncu sve narode i privede k sebi i svima se smiluje kako bi svi zadobili dar vječnoga života. Amen.

21. NEDJELJA KROZ GODINU TEBI ĆU DATI KLJUČEVE KRALJEVSTVA NEBESKOGA

Evandeoski ulomak iz evanđelja po Mateju zasigurno nam je vrlo dobro poznat i jedan je od najcitiranijih tekstova Novoga zavjeta kada se želi utemeljiti i obraniti Petrov (papin) primat u Crkvi. Osim toga, tekst je važan i zbog toga što u njemu Isus Petru, a preko njega i drugim učenicima, daje vlast odrješenja grijeha. Budući da je tekst vrlo važan, potrebno je zastati, promisliti i vidjeti što on konkretno znači za nas danas.

Na početku samoga teksta potrebno je primijetiti kako Isus učenike pita pomalo neobično pitanje. Naime, Isus ih pita: *Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?* Ovo je pitanje zanimljivo zbog toga što Isus pitanje postavlja u trećoj osobi, kao da ne pita o sebi, nego o nekom drugom, dok sljedeće Isusovo pitanje koje je upućeno izravno njegovim učenicima postavlja u prvoj osobi i kaže: *A vi, što vi kažete, tko sam ja?* Ono što možemo primijetiti iz odgovora učenika na prvo Isusovo pitanje o tome tko je Sin Čovječji, jest da svijet ne zna tko je Isus: *Oni rekoše: Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka.* Svi su ovi odgovori donekle točni, ali nisu ni približno potpuni odgovori na pitanje tko je Isus. S druge strane, Petrov odgovor na Isusovo izravno pitanje učenicima tko je on, jest

jedini ispravan. Kaže nam evanđelist Matej: *Šimun Petar prihvati i reče: 'Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.'*

Braćo i sestre, iz ovog Petrova preuzimanja odgovornosti i njegova odgovora, vidimo da je Petar doista onaj koji je na čelu male apostolske zajednice i da on govori u njihovo ime, pogotovo kada je to najvažnije. Petar je po Očevoj objavi spoznao tko je uistinu Isus i to je javno u Cezareji Filipovoj i ispovjedio (*Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima*) i zato mu Gospodin i kaže koja će biti njegova uloga, ne samo u apostolskoj crkvi, nego i kroz sve vjekove dok Crkva Kristova postoji na zemlji: *A ja tebi kažem: 'Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati.'* Doista, za Petra je ovo presudan trenutak kada ga sam Gospodin postavlja kao temelj-stijenu na kojoj će Gospodin graditi svoju Crkvu kroz iduća tisućljeća njezina postojanja na zemlji i upravo zbog ovih Isusovih riječi mi katolici današnjeg Petra, tj. papu, prihvaćamo kao onoga koji ima Kristovo poslanje i koji stoji na njezinu čelu ovdje na zemlji. Nadalje, zbog ovih Kristovih riječi i njegove volje mi u nasljedniku sv. Petra gledamo Kristova nasljednika, njegova vikara, koji ga zastupa ovdje na zemlji. On je onaj koji stoji na braniku Crkve, njezina učenja i morala.

Osim ove vrlo važne zadaće, Isus je Petru, ali i ostalim apostolima, a preko njih biskupima i svećenicima u Crkvi, ostavio još jednu vrlo važnu zadaću: *ključeve kraljevstva nebeskoga*, tj. sakrament svete ispovijedi. Čuli smo Isusove riječi koje ne mogu biti jasnije: *Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima.* Ako se katkad kao vjernici pitamo, a mnogi se pitaju i zbog toga katkad i negoduju, zašto se moram ispovijedati pred svećenikom jer Bog ionako sve vidi i zna moje grijeha i ja mogu svoje račune sam poravnati s Bogom te mi ne treba nikakav posrednik, a pogotovo ne nekakav grešni svećenik, današnje evanđeoske riječi daju nam odgovor na to pitanje. Ponajprije treba reći kako je to Kristova volja te ako je on Petra, koji će ga odvrćati od toga da podnese muku i umre na križu za spas svijeta, koji će ga kasnije zatajiti, izabrao da bude stijena na kojoj će utemeljiti svoju Crkvu i onaj kome ostavlja ključeve kraljevstva nebeskoga, zapitajmo se imamo li pravo da dovodimo u pitanje Kristovu volju i želju da njegovi svećenici odrješuju vjernike od grijeha i tako im Bog po svećeniku otvara

vrata raja? Ako se nekada uhvatimo u napasti da posumnjamo u sakrament svete ispovijedi ili da sumnjamo u način na koji se ovaj sakrament posredstvom svećenika ili biskupa događa, uvijek se sjetimo ovih Kristovih riječi iz današnjeg evanđelja po Mateju.

Današnji evanđeoski odlomak doista je bogat svojim sadržajem i jedan od važnijih odlomaka Novoga zavjeta. Zato je potrebno da se kao vjernici češće vraćamo na ovaj evanđeoski događaj i da temeljito promislimo o tome jesmo li i mi oni koji smo stijena s kojom Krist može računati u izgradnji i širenju kraljevstva Božjega ovdje na zemlji ili smo slabi i nepouzđani? Krist od svakoga vjernika traži da u svojoj obitelji, na radnom mjestu, itd. bude stijena koja spremno svjedoči Njega i na kojoj je moguće sagraditi i koja gradi Crkvu Kristovu u svijetu. Da bismo u tome i uspjeli, potrebno je češće pristupiti sakramentu svete ispovijedi jer nam tu Krist oprašta sve naše grijehe i ponovno u nama obnavlja krsnu milost i daje nam posebnu snagu i novi polet za svagdanji život u vjeri, tj. da u svom svakidašnjem životu radosno i hrabro svjedočimo ono što smo mi doživjeli i da uvijek iznova možemo, zajedno sa sv. Petrom u Cezareji Filipovoj, ponavljati spasonosne riječi koje otvaraju vrata raja onima koji doista i vjeruju u ono što u tim riječima izgovaraju: *Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga*. Živimo tako da svojim svakidašnjim životom svjedočimo ovu vjeru da je Krist Sin Božji i možemo biti sigurni da smo na pravom putu koji vodi u život vječni. Amen.

22. NEDJELJA KROZ GODINU

*HOĆE LI TKO ZA MNOM, NEKA SE ODREKNE SAMOGA SEBE,
NEKA UZME SVOJ KRIŽ I NEKA IDE ZA MNOM.*

Uvjeren sam da smo se mnogo puta u životu kao vjernici upitali: što konkretno znači ići za Isusom? Što je potrebno učiniti kako bismo u potpunosti nasljeđovali Isusa? Osim toga, sigurno je svima jasno da nasljeđovati Isusa, koji je Sin Božji, nije isto kao nasljeđovati bilo kojeg drugog čovjeka, ma koliko bio karizmatičan ili popularan. Zato smo na današnju nedjelju pozvani promišljati upravo o temi nasljeđovanja Isusa Krista, jer to je, na koncu, tema današnjih liturgijskih svetopisamskih čitanja.

Ponajprije, iz prvog dijela današnjeg evanđeoskog ulomka po sv. Mateju, jasno proizlazi da nasljedovati Isusa Krista znači: *prihvatiti njegovu volju i njegov plan spasenja i djelovanja u svijetu*. Naime, često smo u napasti da se kao vjernici poželimo miješati u Božji plan. Tako imamo svoje vlastito mišljenje i stavove o tome što bi Bog trebao u pojedinim situacijama učiniti, kako bi trebao reagirati, koga bi trebao kazniti ili nagraditi. Nadalje, imamo mnoštvo pitanja i prigovora Bogu za događaje u svijetu, za događaje u našem osobnom životu, u životima naših bližnjih, obitelji i prijatelja. U današnjem evanđelju čitamo kako je i sv. Petar imao svoju viziju o tome kako bi Gospodin trebao izvršiti svoje djelo spasenja i otkupljenja svijeta, tj. što Isus po njemu ne smije dopustiti da se dogodi: *U ono vrijeme: Poče Isus upućivati učenike kako treba da pođe u Jeruzalem, da mnogo pretrpi od starješina, glavara svećeničkih i pismoznanaca, da bude ubijen i treći dan da uskrsne. Petar ga uze na stranu i počeo odvrćati: 'Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!'* Apostol Petar ima svoju viziju što bi Isus trebao učiniti ili, bolje rečeno, ima svoja očekivanja i zamisli kako bi Isus trebao izvršiti volju Očevu. Ono što znamo iz evanđelja jest to da Petrova vizija, ma kakva god ona bila, nije u skladu s Božjim planom.

Isusov odgovor Petru vrlo je žestok i pomalo nas iznenađuje njegova reakcija: *Isus se okrene i reče Petru: 'Nosi se od mene, sotonu! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!'* Dakle, ono što još možemo naučiti i ponijeti u svoj svagdanji vjernički život, a kada je riječ o nasljedovanju Isusa, jest da je potrebno izmijeniti našu ljestvicu vrednota. Često smo poput Petra i više nam je na pameti ono ljudsko, prolazno, naši osobni interesi, planovi, itd., a Boga i njegove planove nastojimo prilagoditi sebi i očekujemo da Bog djeluje po našim zahtjevima i željama. Onaj tko želi ići za Isusom, treba prihvatiti i Boga staviti na prvo mjesto.

Nadalje, Isusov učenik se treba, kako kaže Gospodin, *odreći samoga sebe i uzeti svoj križ*. Ove Gospodinove riječi o odreknuću od samoga sebe odnose se, možemo reći, na odreknuće, s jedne strane, s obzirom na Boga te, s druge, na druge ljude. Naime, Kristov učenik svoju volju i sebe, svoje planove, svoj život, treba staviti u drugi plan i Boga staviti na prvo mjesto u svakidanjem životu. To je uvjet ako želimo biti pravi Isusovi učenici. Mnoštvo je onih koji kažu da su Isusovi učenici, ali u njihovu životu Bog nije na prvom mjestu, nego su oni sami sebi bogovi; njihove

su želje i potrebe ispred svega, pa i ispred Boga. Isus jasno kaže kako je potrebno da se odrekne samih sebe. Nadalje, potrebno je odreći se i samoga sebe i pred ljudima, pred bratom čovjekom i njima, pogotovo onima u potrebi, dati prvo mjesto. Svoje potrebe i želje treba podrediti drugom čovjeku, jer Krist je na jednom drugom mjestu rekao da što god učinimo jednome od najmanjih, da smo to njemu učinili. Ako sebe stavljamo na prvo mjesto i ako gledamo da sebi i svojoj obitelji ugodimo, a do drugih nam nije mnogo stalo niti im želimo pomoći, onda nismo pravi Kristovi učenici. Kao što je naš Gospodin pomagao drugima i činio dobro, tako smo i mi po njegovu primjeru pozvani činiti jer njegov je primjer za nas pravilo života i djelovanja.

Na koncu, onaj tko je Kristov učenik, u ovome svijetu ne treba očekivati pogodnosti i pohvale, nego, naprotiv porugu i podsmijeh. Tako u prvom čitanju iz *Knjige proroka Jeremije* čitamo: *Ti me, Gospodine, zavede, dadoh se zavesti, nadjačao si me i svladao me. A sada sam svima na podsmijeh iz dana u dan, svatko me ismijava. Jer kad god progovorim, moram vikati, naviještati moram: 'Nasilje! Propast!' Doista, riječ mi Gospodnja postade na ruglo i podsmijeh povazdan, a Isus u evanđelju kaže: Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga.* Kristov učenik u ovome svijetu nije dobrodošao jer, ako je svjedok, onda je smetnja svima onima koji Krista ne žele prihvatiti. Poteškoće će imati i s onima koji kažu da su vjernici, ali u njihovu životu sve je suprotno tome. Ipak, potrebno je izdržati do kraja pa ako je potrebno i do mučeničke smrti. Ništa u ovome svijetu nije toliko dobro i vrijedno da bi zamijenilo vječni život. Isus kaže: *Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojem uaudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj? Doći će, doista, Sin Čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim i tada će naplatiti svakomu po djelima njegovim.*

Neka nam današnje svetopisamske riječi budu ohrabrenje da u svom životu iz dana u dan nasljedujemo Krista i da slijedeći ga radosno idemo u vječnu domovinu. Amen.

23. NEDJELJA KROZ GODINU AKO BEZBOŽNIKA NE OPOMENEŠ, KRV NJEGOVU TRAŽIT ĆU IZ TVOJE RUKE.

Današnja liturgijska čitanja potiču nas na razmišljanje o bratskoj opomeni. Međutim, istina je da se među vjernicima više može čuti ogovaranje i podmetanje drugima, nego istinska bratska opomena. Nadalje, znamo, također, reći, a sve kako bismo sebe opravdali da ne moramo ništa drugome govoriti i tako se izlagati, kako se nas ne tiče kako drugi živi ili što radi u svom privatnom životu. Zato su današnja svetopisamska čitanja izvrsna prigoda da se, s jedne strane, zapitamo jesam li više onaj koji ogovara druge ili pak koji ih opominje i koji se spreman izložiti i riziku, ali sve što čini jest zbog Kristove volje i zapovijedi o bratskoj opomeni, te, s druge, jesam li ja kao Kristov učenik spreman primiti dobronamjernu kritiku i opomenu koja dolazi od brata ili sestre u vjeri.

Na što nas potiču današnja svetopisamska čitanja? Prvo čitanje iz *Knjige proroka Ezekielia* jasno kaže kako je potrebno biti spreman na bratsku opomenu: *a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se vrati od svojega zloga puta, bezbožnik će umrijeti zbog svojega grijeha, ali krv njegovu tražit ću iz tvoje ruke. Ali ako bezbožnika opomeneš da se vrati od svojega zloga puta, a on se ne vrati sa svojega puta on će umrijeti zbog svojega grijeha, a ti si spasio život svoj.* Nadalje, Isus u *Evandjelju po Mateju* ističe: *Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo. Ako te posluša, stekao si brata. Ne posluša li te, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja. Ako ni njih ne posluša, reci Crkvi. Ako pak ni Crkve ne posluša, neka ti bude kao poganin i carinik.* Možemo reći kako bratska opomena, prema svetopisamskim čitanjima, svoju podlogu i uzrok ima u ljubavi i odgovornosti koju kao vjernici imamo jedni prema drugima. Naime, naša vjera nije privatna stvar u kojoj svatko sam može raditi što god želi, jer, navodno, drugih se ne tiče moj osobni i privatni život. Krist nas jasno poučava i traži od nas da budemo spremni upozoriti brata kada grijehi i kada čini zlo. Naše upozorenje u početku treba biti diskretno, oči u oči, kako ne bismo svoga brata izložili sramoti ili podrugivanju drugih. Ako nas ne posluša, treba sa sobom povesti i svjedoke

i pred njima ga upozoriti. Tek u trećem upozorenju, treba reći pred okupljenom zajednicom – Crkvom.

Vjerujem kako ovo bratsko upozorenje, a koje Krist želi, ima za cilj, s jedne strane, upozorenje bratu u vjeri kako ide pogrešnim putem jer se može dogoditi da sam i ne zna da možda čini zlo i teško griješi, te, s druge strane, cilj je obraćenje i spasenje. Dužni smo se brinuti i raditi ne samo oko svoga vlastitog spasenja, nego i oko spasenja drugih ljudi. Naša briga i zauzetost za spasenje drugih, treba nam dati snage da pobijedimo strah u sebi i pristupimo bratu u grijehu i da ga u ljubavi i blago upozorimo i pozovemo na promjenu života. Nikakav strah ili stid ne bi nas smio zasmetati i zaustaviti u tome jer, kako kaže Bog po proroku Ezekielu: *bezbožnik će umrijeti zbog svojega grijeha, ali krv njegovu tražit ću iz tvoje ruke.*

246

Nadalje, nadahnuti današnjim svetopisamskim čitanjima, trebamo se upitati jesmo li spremni prihvatiti bratsku opomenu i dobronamjernu kritiku? Iako se često može čuti kako nije problem kada nas netko opomene tko nam želi dobro, ipak, kada se to i dogodi zna se u nama javiti otpor i odbojnost prema osobi koja nas kritizira i njezinoj kritici. Javljaju se u nama obrambeni mehanizmi opravdavanja naših postupaka i diskreditiranja drugih. Dobronamjerna opomena, koja proizlazi iz ljubavi i brige za nas, jest dobra prigoda da nas probudi iz naše uspavanosti i iz našeg samozavaravanja da smo gotovo pa bezgrešni i da nemamo što u svom životu popravljati. Ako nam pristigne kritika, umjesto da se odmah branimo i opravdavamo svoje postupke, budimo zahvalni na tom milosnom trenutku kada smo pozvani zastati i još jednom dobro promisliti o svojim postupcima, a sve s ciljem kako bismo se popravili i doista bili pravi Kristovi učenici koji mogu pogriješiti, ali i koji su se spremni popraviti i biti još bolji.

Iako nam sigurno nije drago čuti kritiku i bratsku opomenu, otvorimo svoje srce i um u tim trenutcima i dopustimo bratu ili sestri u vjeri da nam pomognu kako bismo bolje sagledali svoja djela, svoj život i dopustimo da nas bratska opomena potakne na promjenu prema još boljem i kvalitetnijem vjerskom životu i ispunjavanju svojih kršćanskih obaveza i Kristovih zapovijedi, a kako nas lijepo upozorava sv. Pavao u današnjem odlomku iz *Poslanice Rimljanima*, kada piše: *Ne čini preljuba! Ne ubij! Ne ukradi! Ne poželi! I ima li koja druga zapovijed, sažeta je u ovoj*

riječi: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. Ljubav bližnjemu zla ne čini. Punina dakle Zakona jest ljubav.

Današnja nedjelja dobra nam je prigoda i svetopisamska nas čitanja pozivaju da zastanemo koji trenutak i da u svjetlu Božje riječi promislimo o bratskoj opomeni koju smo dužni uputiti i koju smo pozvani dobro namjerno primiti. Niti je ugodno uputiti nekome bratsku opomenu, niti je ugodno primiti je od drugoga, ali ako tu stvarnost doista shvaćamo kao nešto što Isus Krist želi i na što nas poziva, onda ona može imati toliko pozitivan učinak u našem životu da nas može potaknuti na obraćenje i promjenu našega života na bolje. Amen.

24. NEDJELJA KROZ GODINU TA BOG NIJE POSLAO SINA NA SVIJET DA SUDI SVIJETU, NEGO DA SE SVIJET SPASI PO NJEMU.

Na današnju nedjelju pada blagdan Uzvišenja svetoga Križa te je danas potrebno razmišljati o tom velikom blagdanu koji ima svoju povijesnu pozadinu, ali i ono što je još važnije, svoju teološku važnost za nas Kristove vjernike.

Koja je povijesna pozadina ovog blagdana? Prema kršćanskoj predaji Kristov je križ pronašla carica Jelena. Međutim, on je za vrijeme jednog rata dopao u ruke nevjernika Perzijanaca te ga je bilo potrebno spasiti i vratiti nazad u Jeruzalem. Car Heraklije, u jednoj je bitci uspio pobijediti perzijskog kralja te je zahtijevao da kršćanima vrati Kristov križ. Nakon što je perzijski kralj ispunio zahtjev cara Heraklija, sam je car na svojim ramenima nosio Kristov križ u Jeruzalem. Međutim, dok je bio na putu prema mjestu raspeća, tj. Kalvariji, bio je čudesno zaustavljen te nije mogao proći kroz vrata sve dok nije skinuo svoje svečano carsko odijelo pa ga zamijenio pokorničkom odjećom i na taj je način kao ponizni sluga ušao s Kristovim križem na mjesto razapinjanja.

Uz ovu povijesnu pozadinu, koja nam zorno pokazuje koliko je kršćanima važan Kristov križ kao sredstvo našega spasenja i otkupljenja na kojemu je Sin Božji bio razapet, trpio i umro, ipak, potrebno je razmisliti što Kristov križ znači za nas u našem svakidašnjem vjerničkom životu. Ponajprije trebamo reći da je za kršćane križ drvo na kojemu je naš Spasitelj položio svoj život kako bi nas otkupio od svih naših grijeha i time nam nepovratno

otvorio vrata raja. Križ je, nadalje, izraz Kristove bezuvjetne i neizmjerne ljubavi koju jedino Bog ima prema čovjeku i koju se nikada nije stidio iskazati, pa i onda kada mu se čovjek ruga, kada ga vrijeđa i podcjenjuje, Bog ga ljubi i nudi mu oproštenje grijeha. Bog ljubi čovjeka toliko da je spreman i život svoj položiti za njega. Križ je i mjesto na kojem je Bog pokazao kako njegovo opraštanje nema granica. Iako ga nitko nije tražio oprostnje, Krist je oprostio svojim mučenicima i na taj nam način zorno pokazao kako na križu ne umire običan čovjek, nego sami Bog.

Osim toga, u današnjem evanđeoskom odlomku iz *Evanđelja po Ivanu* čitamo sljedeće riječi: *Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni. Ta Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu. Križ nije mjesto Božjega suda, nego ljubavi i milosrđa.*

Na današnji blagdan Uzvišenja svetoga Križa potrebno je da kao vjernici zastanemo i da se upitamo, što meni Kristov križ znači u životu? Stidim li se možda napraviti znak križa na javnome mjestu, da ne bi možda doživio neugode ili da mi se ne bi netko narugao? Stidim li se staviti križ na javnome mjestu, u svome domu, kako ne bih morao doživjeti prijekore i poruge onih koji su nevjernici ili oni koji su odavno napustili Krista i njegovo učenje? Uistinu, potrebno je da se poput prvih kršćana bezuvjetno, pa i pod cijenu vlastitog života, borimo da se danas ne podcjenjuje Kristov križ. Pozvani smo, nadalje, boriti se da se Kristov križ ne udaljuje iz javnih prostorija, škola, ureda, itd., jer je to sredstvo našega spasenja i znak Kristove ljubavi prema svim ljudima. Krist je razapet, kako nam to jasno kaže današnje evanđelje: *da svaki koji vjeruje, u njemu ima život vječni.* Kristov križ ne potiče na mržnju ili osvetu, nego, naprotiv, potiče nas na opraštanje i ljubav prema svim ljudima te da se iz dana u dan trudimo biti bolji ljudi i to iz ljubavi prema onome koji je prvi za nas trpio i nesebično život svoj položio. Upravo zbog toga, križ je znak koji treba biti vidljiv svima i tu istinu nama kao vjernicima treba trajno dozivati u pamet. Nemojmo se umoriti boriti za Kristov križ, jer jedino je u njemu snaga i spasenje. Mi uistinu nemamo drugog spasitelja doli Isusa Krista te ako ga se odrekne ili zastidimo, ne možemo se više ni zvati njegovim učenicima, kršćanima. Na nama je da štitimo Kristov križ od podcjenjivanja i izrugivanja jer je danas, više nego prije, postao predmet izrugivanja. Molimo se za one koji ne vide važnosti

križa i ne vjeruju u njegovu snagu za život svakoga vjernika. Molimo se da se barem ne rugaju s njime i podcjenjuju Božju žrtvu i muku za spasenje svijeta ako ga već ne prihvaćaju u vjeri. Vjerujemo da na koncu vremena i svijeta: ...*svaki će jezik priznati: 'Isus Krist jest Gospodin!' - na slavu Boga Oca.*

Razmislimo na današnji blagdan i o tome je li nam Kristov križ izvor snage za život, pogotovo kad naiđu poteškoće, problemi i bolesti? Jesmo li oni koji će radije gledajući u križ tražiti snagu odozgor ili samo tražimo ugodu, lagodan život, a kada naiđu poteškoće, nismo ih spremni prihvatiti niti smo spremni trpjeti, tj. nismo spremni nositi svoj vlastiti križ? Odbacujemo li svoj životni križ ili ga, pak, poput Krista spremno prihvaćamo i nosimo do konca, do smrti? Vidimo da je mnogo pitanja, a ovo su samo neka, o kojima bismo trebali na današnji dan razmisliti i na koja bismo trebali iskreno i u poniznosti odgovoriti. Amen.

25. NEDJELJA KROZ GODINU ILI ZAR JE OKO TVOJE ZLO ŠTO SAM JA DOBAR?

U svom govoru o kraljevstvu nebeskom Isus se često koristio prisporobama, tj. usporedbama iz vremena i ambijenta u kojem su njegovi slušatelji živjeli, a sve kako bismo ga bolje mogli shvatiti i onda i prihvatiti njegov navještaj. Današnji evanđeoski odlomak donosi nam Isusovu prisporobu u kojoj Gospodin kraljevstvo nebesko uspoređuje s radom u vinogradu. Naime, u ono su se vrijeme, a ni danas nije rijedak slučaj, radnici iznajmljivali sezonski ili na jedan dan za rad bilo u polju bilo u vinogradu. Kada bi došao kraj radnoga dana, radnici su pristupali najamniku i dobivali bi dogovorenu plaću od jednog denara: *Uvečer kaže gospodar vinograda svojemu upravitelju: 'Pozovi radnike i podaj im plaću počevši od posljednjih pa sve do prvih',* kako nam kaže evanđelist Matej u današnjem evanđeoskom ulomku.

Budući da je ovo prisporoba, Isus ne želi da se zadržavamo samo na događaju o kojem govori, nego je potrebno zaroniti u tekst i pronaći ono što je Isus svojim slušateljima htio prenijeti. Poruka ove prisporobe glasila bi: Bog je dobar i tko god se bilo u koje vrijeme odazove na njegov poziv i postane njegov učenik, dobit će nagradu, a ona glasi život vječni. Dakle, nije važno je li netko postao kršćanin kao malo dijete kada su ga roditelji

donijeli na krštenje dok još nije ni znao za sebe ili, pak, kasnije u djetinjstvu ili mladosti, ili pak na koncu svoga života. Za Boga je važno da je osoba u jednom trenutku odgovorila i odazvala se na njegov poziv na obraćenje, a koji danas nalazimo jasno izrečen u prvom čitanju po proroku Izaiji: *Tražite Gospodina dok se može naći, zovite ga dok je blizu! Nek bezbožnik put svoj ostavi, a zlikovac naume svoje. Nek se vrati Gospodinu koji će mu se smilovati, k Bogu našem jer je velikodušan u praštanju.*

Koliko se god ljudima, koji razmišljaju ovozemaljski i katkad previše gledaju samo na svoj vlastiti interes i korist, to činilo nepravedno da netko tko se obratio u zadnjem trenutku svog života, dobije istu nagradu kao i onaj tko je cijeli svoj život živio i trudio se biti Kristov vjernik, toliko kao vjernici znamo i Sveto nas pismo uči da Bog ima toliko široko srce i pogled, da i ono što je nama nepravedno, Bogu itekako pravedno. Zato nas i današnje prvo svetopisamsko čitanje iz *Knjige proroka Izaije* jasno opominje i posvješćuje nam istinu da Bog drugačije i gleda i razmišlja nego što to čini čovjek: *'Jer moje misli nisu vaše misli i puti moji nisu vaši puti', govori Gospodin. 'Visoko je iznad zemlje nebo: tako su visoko puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli.'*

Istina je da će nam se s ljudske strane i gledajući ljudskim mjerilima učiniti kako ovaj gospodar vinograda čini nepravedno prema ljudima koji su cijeli dan radili i dao im je istu plaću kao i onima koji su radili svega nekoliko sati. Tako su razmišljali i ovi radnici. Evanđelist Matej jasno piše: *Dođu tako oni od jedanaeste ure i prime po denar. Pa kada dođu oni prvi, pomisle da će primiti više, ali i oni prime po denar. A kad primiše, počеше mrmljati protiv domaćina: 'Ovi posljednji jednu su uru radili i izjednačio si ih s nama, koji smo podnosili svu tegobu dana i žegu.'* Međutim, u vjeri ljudska mjerila pravednosti, a koja su često pogrešna i ograničena, ne vrijede i potrebno je obratiti svoje srce i pogled i pokušati gledati na svijet i na čovjeka drugačijim očima, tj. pogledom punim vjere i dobrote, kao što to Bog čini. I današnji Psalam 145 jasno svjedoči o Božjoj dobroti: *Milostiv je i milosrdan Gospodin, spor na srdžbu, bogat dobrotom. Gospodin je dobar svima, milosrdan svim djelima svojim.*

Zna se i nama današnjim vjernicima dogoditi da se katkad ponašamo poput ovih nezadovoljnih vinogradara. Kada u crkvi vidimo nekoga za koga znamo da dugo nije dolazio ili možda nikako nije dolazio u crkvu, u nama se javlja osjećaj ljutnje i

ljubomore. U tim se trenutcima pitamo, što on sada dolazi u crkvu, a nikada prije nije dolazio. Osjećamo kao da uzima nešto naše. Sigurno je da nam u tim trenutcima ljudske slabosti u pomoć dolaze današnje evanđeoske riječi i Isusova prispodoba. Ako ustrajemo u svojim prigovorima, onda se i na nas odnose ove Isusove riječi iz evanđelja, a koje su u prispodobi pripisane gospodarstvu vinograda: *Nato on odgovori jednomu od njih: 'Prijatelju, ne činim ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po denar? Uzmi svoje pa idi. A ja hoću i ovomu posljednjemu dati kao i tebi. Nije li mi slobodno činiti sa svojim što hoću? Ili zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?'* Bog je ljubav i sama dobrota, uči nas evanđelje i zato nemojmo biti tvrda srca i učimo se od samoga Boga kako treba ljubiti čovjeka.

Zato, na današnju nedjelju, promislimo o tome koliko smo radosni zbog drugih, tj. zbog onih koji su bili daleko te su se u jednom trenutku vratili Bogu. Ako se u nama javljaju osjećaji, kao što su ljubomora i zavist, pa možda čak katkad i ljutnja, onda smo još daleko od one evanđeoske punine i evanđeoskog savršenstva, a na koje nas Krist Gospodin sve poziva. Umjesto da razmišljamo o tuđim grijesima, radije se bavimo svojim osobnim i trudimo se iz dana u dan biti što bliže Bogu te mu se ponizno i iskrena srca molimo ne samo za svoje vlastito, nego i za obraćenje svih ljudi te kada vidimo da se netko vratio Gospodinu, neka nam srce bude puno radosti, jer kod Gospodina je sigurno tako. Amen.